

CIRKUSZI AKROBATIKA

Alaputatási és szakmódszertani periodika

Orlóczi Béla (Budapest 1923. augusztus 1. – 2015. május 9.)

Orlóczi Béla eredeti foglalkozását tekintve intarziakészítő volt, sportolt, és a háború után átmeneti időszakokban vidéki turnéokra indult amatőr zenekari dobosként kísérve egy tánctanár tanfolyamait (pénzt alig, de remek kosztot kaptak fizetségként). Egy ilyen alkalommal ismerkedett meg a Tautz-dinasztia leszármazottja, Katona Antal István cirkusztulajdonos lányával, Edittel, akivel 1948-ban házasodtak össze. 1950-ig mindeneként vett részt a családi műsorban, majd kisebb társulatoknál dolgozott. 1952-ben mint bohócot, feleségét pedig zsonglőrszámával szerződtette a Vidéki Népszórakoztató Vállalat, 1953-ban mutatták be görgőszámukat; 1957-től perzs duettként; 1964-től 1970-ig a lányuk bevonásával trióban dolgoztak.

A perzsszámot egy időben énekkel, zenével kombinálták, így varietékben is tudtak dolgozni (NSzK, NDK, Csehszlovákia, Svájc). Előszeretettel fényképezték le vagy festették meg plakátok és műsorfüzetek, újságcikkek látványos témájaként azt a túrójukat, melynek során székben ülő feleségét, aki trombitált, a feje tetején balanszálva létrán vitte át, majd egy asztalon japánforgást csinált vele. Ritkaságszámba ment a lábászló, amelyet nem vállon, hanem magasba kistrekkelt egykezes stucnival tartott, és a dupla handstand homlokperzsen, amit úgy építettek fel, hogy az első obermann már fent állt a csövön, és övele együtt ült be felvenni a másodikat.

Artista-pályafutása mellett igen jelentős az a munka, amelyet a Magyar Cirkusz és Varieté Vállalatnál végzett. Üzemegység-vezető, a Művészeti, majd az Igazgatói Tanács tagja volt, illetve utóbb a szakmai érdekképviselő operatív vezetője lett. Cirkuszigazgató volt 1953-ban (Nyári Cirkusz), 1957-ben és '58-ban (Budapest Nagycirkusz), 1962-ben (Európa Nagycirkusz), 1971-ben (Colosseum Cirkusz). 1955-ben az elsőként teljes felszereléssel és műsorral külföldre, az NDK-ba kiutazott társulat művészeti vezetői feladataival bízták meg, de az ott dolgozott artisták visszaemlékezései szerint ő volt a tényleges döntéshozó (az igazgatót a minisztériumból rendelték ki). A későbbiekben Bulgáriába (1964), Izraelbe és Jugoszláviába (1967), az NDK-ba (1968, 1977), Romániába (1972) és a Szovjetunióba (1978) vitt teljes cirkuszokat.

Szigorú felvételi vizsga dicsérettel történt teljesítése után kitűnő eredménnyel végezte el a Színművészeti Főiskola kétéves színpad-technikusi képzését 1969-ben, és ugyanezen a nyáron az FNC hatalmas sátrában fellépő Moszkvai Jégcirkusz nagy technikai kihívást jelentő igazgatói feladatát látta el. 1979-ben egy évig a MACIVA Műszaki Osztályának vezetője volt. A kezdetektől a vállalat érdekeinek rendelte alá kiváló képességeit, akár nyugati szezonszerződésekről is hajlandó volt lemondani, ha a helyzet úgy hozta. „Hihetetlen fejlődésen ment keresztül a szakma pár év alatt. A szovjet artisták után a második helyre sorolták a magyarokat! Az, hogy ma kimondhatjuk 'artistaművészet', az ötvenes éveknek köszönhető” – nyilatkozta.[1]

1980-tól 2006-ig az Artistaművészek Szakszervezetének titkára volt. Kitüntetései: Szocialista Kultúráért (1955), Jászai Mari-díj (1970),[2] Köztársasági Arany Érdemkereszt (2002), ez utóbbit „az artistaművészek szakmai képviselőtéért” kapta.[3]

Artista pályafutása:

1952	Magyarország	Utazócirkusz (Alföldi)
1953	Magyarország	Utazócirkusz (Tiszántúli)
1954	Magyarország	Utazócirkusz (Nyári)
1955	NDK	Utazócirkusz
1956	Magyarország	Utazócirkusz (Budapest)
1957	Magyarország	Utazócirkusz (Budapest)
1958	Magyarország	Utazócirkusz (Budapest)

1959	Magyarország	Utazócirkusz (Budapest)
1960	Törökország, Románia; Berlin	Sportcsarnok, színházak; Friedrichstadt Palast
1961	Dánia	Benneweis Cirkusz
1962	Berlin; Magyarország; Madrid; Lisszabon	Friedrichstadt Palast; Európa Nagycirkusz; Price Kócirkusz; Coliseum
1963	Kína, Vietnám, Szovjetunió	Csarnokok, színpadok
1964	Bulgária	Utazócirkusz
1965	Görögország, Románia	Utazócirkusz
1966	Magyarország; Bern	FNC (sátorban), Mocambo Cabaret
1967	Madrid; Izrael, Jugoszlávia.	Price kócirkusz; utazócirkusz
1968	NDK	Utazócirkusz
1969	-	(Moszkvai Jégcirkusz igazgatója, Városliget)
1970	USA	Ringling

[1] Szonday Szandra: *A porond trónörökösei* Baross Imre Artistaképző Szakközépiskola és Szakiskola Budapest 2010. 31. o.

[2] [Magyar Józsefné:] *Díjasok és kitüntetettek adattára 1948-1980* Palmiro Togliatti Megyei Könyvtár, 1984.

[3]http://archivum.magyarhirlap.hu/belfold/kitunetesek_augusztus_20a_alkalmabol_ii..html

megjelenik minden negyedévben